

FRIDA RAMSTEDTOVÁ

Manuál stylu a designu pro každý domov

FRIDA RAMSTEDTOVÁ

Manuál stylu a designu pro každý domov

Přeložila Lucie Olešová

Upozornění pro čtenáře a uživatele této knihy

Všechna práva vyhrazena. Žádná část této tištěné či elektronické knihy nesmí být reprodukována a šířena v papírové, elektronické či jiné podobě bez předchozího písemného souhlasu nakladatele. Neoprávněné užití této knihy bude **trestně stíháno**.

Frida Ramstedtová

Manuál stylu a designu pro každý domov

Ze švédského originálu *Handbok i inredning och styling*,
vydaného nakladatelstvím Roos & Tegnér ve Švédsku
v roce 2019, přeložila Lucie Olešová.

Vydala GRADA Publishing, a. s., pod značkou METAFORA
v Praze roku 2020 jako svou 7650. publikaci.

Redakce Kristýna Svobodová

Korektura Soňa Svobodová

Technická redakce Hana D. Benešová

Sazba Marie Drobná

Tisk a vazba Tiskárny Havlíčkův Brod, a. s.

První vydání, Praha 2020

U Průhonu 22, 170 00 Praha 7,

www.grada.cz, www.metafora.cz

Handbok i inredning och styling © Frida Ramstedt 2019

Illustrations Copyright © Mia Olofsson 2019

Published by agreement with Salomonsson Agency

Translation © Lucie Olešová, 2019

Czech edition © Grada Publishing, a. s., 2020

All rights reserved

ISBN 978-80-7625-434-3 (pdf)

ISBN 978-80-7625-097-0 (print)

Obsah

ÚVOD

- 7 Všude dobře, doma nejlíp
- 10 Je lepší číst noty, nebo mít absolutní sluch?

1

CO SE VÁM LÍBÍ?

- 14 Kdo doma jste, co děláte a pro koho?
- 14 Úzkost z interiéru nebo zvýšená citlivost
- 15 Zařídte si domov tak, jak chcete žít – ne jak chcete působit

2

ZÁKLADNÍ PRINCIPY A PRAVIDLA

- 20 Návrhářská matematika
- 27 Ohniska
- 28 Kouzla s liniemi
- 31 Vizuální váha
- 33 Kotvicí bod
- 34 Pravidlo lichého počtu
- 34 Kontrasty a juxtapozice
- 36 Textury a strukturované povrchy
- 38 Symetrie
- 40 Asymetrie, Fukinsei a Wabi-sabi
- 41 Použijte různá měřítka a velikosti
- 42 Záměrně prázdný prostor
- 43 Vývojový diagram/vodicí čáry v interiéru
- 46 Pohledové osy
- 47 Princip 2 : 8 pro úložné prostory
- 48 Světové strany

3

PRAKTICKÉ NÁSTROJE PRO UCELENÝ DOJEM

- 52 Pohledové linie a osovost
- 54 Červená nit
- 56 Berte ohled na historii domu
- 59 Časová linie švédských domů a interiérů
- 72 Nebojte se kombinovat styly
- 74 Vizuální šum
- 75 Trik s foťákem

4

BARVY

- 78 Barevná výzva
- 79 Krátce o barvách
- 82 Co je barevné schéma?
- 84 Barevné palety
- 85 Trik uměleckého díla
- 85 Lexikon přírody
- 86 Vzorec 60/30/10 + č
- 87 Barevné schéma pro bílé či šedé interiéry
- 88 V pasti kódů
- 89 O výběru správné míry lesku
- 91 Metamerie
- 92 O výběru bílé
- 95 Tapety

5

OSVĚTLENÍ

- 106** Bez světla není žádný domov útulný
- 108** Pravidlo 5–7
- 109** Nepříjemné stíny
- 110** Nepřímé nebo rozptýlené světlo
- 112** Správné rozměry neoslepujícího osvětlení
- 115** Osvětlení na chodbě
- 116** Výškové rozdíly v místnosti
- 117** Přirozené světlo
- 118** Kontrolní seznam – analýza barvy a světla v místnosti
- 119** Tipy pro osvětlení

6

NÁVRHÁŘSKÉ TRIKY

- 122** Recept na „třešničku na dortu“
- 124** Vytvářejte zátiší
- 128** Rozvěste obrazy
- 139** Vyzdobte okna
- 152** Vylepšete akustiku
- 155** Výzvy prostoru
- 160** Dodejte knihovně styl
- 164** Pohovky, sedací soupravy a konferenční stolky
- 176** Karate s dekoračními polštářky
- 177** Pořídte si rostliny
- 180** Koberce a jejich rozměry
- 184** Vytvořte si zásobu váz
- 191** Pohledová ochrana
- 193** Hra na schovávanou s televizí a technikou
- 195** Rekonstrukce kuchyně a koupelny bez bourání a přestavby
- 196** Pro děti navrhujte s dětmi

7

RADY PRO NAKUPOVÁNÍ

- 204** Investiční strategie pro ty se zálibou v designu

8

KLÍČOVÉ ROZMĚRY A PROPORCE

- 214** Ergonomie domova
- 217** Chodba
- 219** Koupelna
- 220** Kuchyně
- 222** Jídelní stůl
- 224** Obývací pokoj
- 226** Ložnice
- 228** Pracovna
- 229** Prádelna

9

NAPLÁNUJTE SI SVŮJ NÁVRHÁŘSKÝ PROJEKT

- 232** Moodboard

- 237** ZÁVĚREM
- 238** Zdroje a tipy na čtení

Všude dobře, doma nejlíp

Knihu, kterou teď držíte v ruce, jsem marně hledala celé roky. Přečetla jsem stovky publikací o navrhování interiérů, hledala jsem v knihovnách, sháněla starší literaturu na blešácích a objednávala si zahraniční tituly z internetu – jenže většina knih obsahovala hlavně fotografie různých oslňivých domů a interiérů. Pro obyčejné lidi v nich nebylo nic moc použitelného.

Já jsem se naopak snažila najít spíš něco, co by mi osvětlilo naprosté základy designu – knihu pojednávající o hlavních pravidlech a o tricích, z nichž by mohli čerpat všichni bez ohledu na to, jaký typ nábytku nebo styl upřednostňují. Knihu, v níž byste jasně viděli, jak výrazně mohou drobné úpravy ovlivnit celkový dojem z interiéru – aniž byste museli kupovat spoustu nových věcí nebo se pouštět do rekonstrukce.

Jistě, existuje odborná literatura pro profesionální interiérové návrháře a architektky, kde najdete stavební návody a ergonomické rozměry nemovitostí, ale pořád jsem nemohla najít nic pro laiky. Knihu, kterou byste si mohli vzít k ruce, když ze svého bytu nebo domu chcete vytvořit skutečný domov, a o níž byste se mohli opřít při vymýšlení vlastního řešení, namísto abyste se museli pořád jen inspirovat ostatními.

Když jsme se s rodinou před pár lety přestěhovali ze staršího bytu do nově postaveného řadového domu, najednou jsem stála před spoustou designérských výzev. Obyčejný, praktický, ale strohý a nudný byt vám dokáže ztížit situaci – nemáte třímetrový strop nebo interiér z přelomu století, který by byl elegantní sám o sobě. Byla jsem v koncích. Nedařilo se mi vytvořit onen hřejivý, útulný pocit, po kterém jsem tak toužila. Sice jsem se v práci na plný úvazek věnovala zařizování interiérů a vytvářela návrhy pro známé firmy, ale zařídit si vlastní domov bylo těžší, než jsem čekala. Přivádělo mě to k zoufalství. Bylo to sice frustrující, ale zároveň jsem se díky tomu na interiéry začala dívat úplně jinak, jak v práci, tak doma. Co vlastně stojí za tím, že domov působí přívětivě, harmonicky a promyšleně?

Svoje postřehy jsem si zapisovala a postupně jsem tak vytvořila rámec toho, co mně samotné chybělo – návod, jak vytvořit příjemný domov. Pro obyčejné lidi. Ne pro kolegy návrháře nebo jiné odborníky. Právě ty jsem totiž začala zpovídat, abych zjistila, jak v různých situacích přemýšlejí. Vyškolení designéři a návrháři se často odkazují na jakýsi „pocit“, kterým se v práci řídí. Právě tento pocit jsem se pokusila rozklíčovat a přetavit do praktických a užitečných rad.

I když v oboru designu nic jako správně nebo špatně vlastně neexistuje a není možné se řídit vědeckými fakty (primárním vodítkem je přece jen vkus), profíci mají i tak spoustu zkušeností a osvědčených doporučení, jimiž se, pokud chcete, můžete nechat navést nebo si jimi vypomocet, když budete v koncích. Ale nejdříve je hlavně musíte vůbec znát.

Mým záměrem bylo pokusit se všechny tyto tipy a triky shromáždit, zapsat a přetvořit to, co návrháři označují za intuici, do konkrétních a použitelných návodů, abychom z nich všichni měli užitek a při zařizování si byli jistější v kramflecích. Doufám, že po přečtení této knihy se na interiéry budete dívat novými očima – a že když sami některou z metod použijete u sebe doma, hned zjistíte, co musíte udělat, aby váš domov byl ještě příjemnější.

Je lepší naučit se číst noty, nebo mít absolutní sluch?

Navrhování interiérů je jako hudba. Ne každý má absolutní sluch, ale spousta lidí se dokáže naučit hře na hudební nástroj podle not. S barvou, tvary a designem to funguje úplně stejně. Zdaleka ne každý se rodí s intuitivním vnímáním toho, jak si svůj domov ideálně zařídit, ale skoro každý se v tom dokáže hodně zlepšit, pokud si osvojí základy a bude cvičit.

My, co se o návrhářství a design interiérů zajímáme, dnes o tomto tématu víme víc než kdy dříve. Přesněji řečeno: víme toho spoustu o doplňcích, nábytku a trendech. Dokážeme zpaměti odříkat názvy klasických designových kousků, značek a sezonních barev, i kdyby nás někdo probudil uprostřed noci. Ale mám dojem, že o základech návrhářství toho zároveň víme velmi málo – o proporcích, klíčovách rozměrech a praktických potřebách uživatelů. A taky o tom, jak to vlastně udělat, abychom pomocí všech těch předmětů, které neustále nakupujeme a vyměňujeme, vytvořili dobře fungující, harmonický domov. Sice utrácíme spoustu peněz za dekorace a rekonstrukce, ale překvapivě málo z nás dotáhne svůj domov k dokonalosti.

V této knize nenajdete žádné lesklé fotografie ani naaranžované interiéry. Další takové knihy podle mě už nejsou třeba. Naopak, skrze jednoduchá vysvětlení a ilustrace se pokusím dosáhnout toho, abyste vy, moji čtenáři, dokázali sami vymýšlet různá řešení pro svůj domov podle toho, jak vypadá.

Myslím, že přišla doba, kdy musíme začít víc přemýšlet nad tím, *jak* domov příjemně zařídit, ne čím. Proto vám chci dát jakousi pomyslnou krabici s nářadím v podobě myšlenkových nástrojů, které vám pomůžou uskutečnit vaše potřeby a, pokud nejste se svým domovem spokojeni, zjistit, co vám tam chybí či nesedí – přesně tak, jak to dělají návrháři. Nepovažujte však tuto knihu za výstup nebo závěr nějakého výzkumu. Je to poznámkový blok plný melodií a akordů, které si můžete namíchat podle libosti ve chvíli, kdy začnete komponovat harmoničtější a útulnější podobu svého domova.

**„*Domov* je to
nejkrásnější slovo
na světě.“**

Laura Ingallsová Wilderová

Co se vám líbí?

Než se profesionální interiéroví architekti nebo designéři pustí do klientova projektu, vždycky si nejdříve zanalyzují jeho potřeby. Jelikož nebudou vybírat nábytek pro sebe, musí se pokusit vytvořit si představu o tom, kdo bude interiér obývat. Jak dotyčný žije? Na které praktické potřeby bude nutné brát ohled a co všechno chce klient doma dělat?

Při navrhování vlastního domova je snadné tuto část přeskočit a pustit se rovnou do vybírání konkrétních doplňků. Jenže potom se soustředíme víc na to, jak chceme, aby to u nás doma vypadalo, než na to, jaké každodenní funkce od tohoto prostoru vlastně vyžadujeme.

Nejlepší tip, který vám můžu dát, pokud chcete být spokojení s konečným výsledkem a vyhnout se zbytečnému nakupování nevhodných doplňků, je začít důkladnou analýzou. Ne všichni máme peníze nebo chuť najmout si vlastního architekta, ale začít myslet jako architekt nás nic stát nebude.

Kdo doma jste, co děláte a pro koho?

Domov v dnešní době znamená daleko víc než pouhou střechu nad hlavou. Hodně z nás se se svým domovem ztotožňuje a chce, aby skrze detaily značící příslušnost k nějaké skupině nebo sociálnímu statusu odrážel jejich osobnost. Projevuje se to i v digitálních médiích. Náš soukromý prostor se stává veřejným, rádi ho fotografujeme a ukazujeme ostatním. Přes domov a jeho interiér vytváříme obraz nás

**Od
druhých se
nedozvíme,
co se
líbí nám
samotným.**

Terence Conran

samých, stejně jako to už dlouho děláme pomocí oblečení a módy. Ale tento přístup nás rychle zavede do slepé uličky. Začneme se předvádět před ostatními a přestaneme usilovat o příjemné prostředí a pohodlí.

Když si domov navrhujeme sami, nevyjadřujeme tím jen svou osobnost. Přizpůsobujeme interiér tomu, jací opravdu jsme. Věřím, že pokud se pokusíte pochopit a zohlednit své fyzické a psychické potřeby, zvýšíte pravděpodobnost, že se vám podaří vytvořit útulný a harmonický domov, který nejen dobře vypadá, ale taky se vám v něm dobře žije.

Není nic špatného na tom, když se chcete obklopit krásnými věcmi nebo když se inspirujete ostatními. Nesmíte však zapomínat na to, že většinu důležitých podnětů najdete jen v sobě, nikde jinde. Třeba jak se cítíte a reagujete v různých prostředích a které detaily ve vás probouzejí hřejivé, příjemné vzpomínky – nebo jak si rádi uděláte pohodlí, když se nikdo nedívá. To všechno vám může poskytnout cenná vodítka ohledně toho, jak domov navrhnout, aby v něm bylo útulno právě vám.

Úzkost z interiéru nebo zvýšená citlivost

Často od lidí slyším názor, že nejspíš trpím úzkostí, když doma nemám žádné výrazné barvy. Spousta z nich zřejmě vychází z toho, že jsem zbabělec, který se bojí dělat chyby, a interiéry proto zařizují ve světlých, neutrálních barvách. Podle mě je to spíš tím, že sytě zbarvené prostory ode mě vyžadují příliš mnoho energie. Považuji se za velmi vnímavého člověka, a když jsem ve výrazném interiéru s mnoha intenzivními prvky, které všechny najednou soupeří o mou pozornost, rychle mě to vyčerpá.

Bezpečně o sobě vím, že v interiéru s výraznými signálními barvami se nedokážu uvolnit, a stejně tak chápu ty, kteří to mají naopak – v barevně neutrálním prostoru cítí neklid a mají málo podnětů. Jedno není lepší, horší, odvážnější nebo úzkostnější než druhé. Řekla bych, že to vypovídá spíš něco o našich osobnostech a o tom, jak různorodě se stavíme k vnějším podnětům. Doma se máme cítit příjemně, jak fyzicky, tak psychicky.

Zařídte si domov tak, jak chcete žít – ne jak chcete působit

Každý z nás je sice jedinečný, ale při navrhování interiérů překvapivě často saháme po stejných typech základního nábytku. Přitom to nedává smysl – vždyť styl domova má vycházet z toho, jak chceme využívat jeho prostor. Rozložení pokojů a výběr nábytku do velké míry určuje, jak doma budeme žít. Ten, kdo se ve volném čase rád setkává s přáteli, v obývací upotřebí velkou pohovku s místem pro spoustu lidí, a ten, kdo raději relaxuje s knihou, zainvestuje spíš do pohodlného křesla. Pokud jste extroverti a baterky si dobíjíte ve společnosti ostatních, určitě více oceníte otevřené prostory, zatímco ti, kteří odpočívají raději o samotě, upřednostní soukromí pokojů s dveřmi, které za sebou mohou zavřít.

Jak tedy domov optimálně zařídit podle své osobnosti a toho, jak v něm chcete žít? Nejdříve si ujasněte, za jakých okolností se cítíte nejlépe a jak zařídit, abyste se tak cítili častěji.

Několik příkladů

- Jste společenšší a extrovertní? Vytvořte doma prostor pro setkávání. Zainvestujte do většího jídelního stolu a pořídte více židlí a pohovku s více místy k sezení, než má vaše rodina členů. Tak budete moci snadno přizvat i návštěvu.
- Jste samotářští a věnujete se raději svým koníčkům než společenským stykům? Zařídte si domov tak, aby vám vyhovoval. Nezabírejte prostor zbytečně objemnou pohovkou nebo velkým jídelním stolem, pokud je stejně nikdy nevyužijete.

- Býváte ve stresu? Vytvořte si doma prostor pro klid a odpočinek. Umístěte do obýváku jeden centrální bod, který navodí pohodovou atmosféru, například krb s praskajícím ohněm nebo uklidňující malbu. Interiér zaříďte tak, abyste si v něm snadno dokázali oddechnout – třeba číst knížku, poslouchat hudbu nebo jen tak lenořit. Podle toho vytvořte různá zákoutí, kde se tyto aktivity budou samy nabízet.
- Trávíte příliš mnoho času u obrazovek? Vybavte obývací tak, aby vás ponoukal ke společenským aktivitám a rozhovorům. Můžete třeba umístit dvě pohovky naproti sobě nebo okolo stolu rozestavit několik křesel. Neobracejte všechen nábytek k televizi.
- Jste citliví na hluk? Minimalizujte zvukové vjemy. Vyberte digestoř, myčku a další spotřebiče s tichým provozem. Myslete na akustiku a interiér zaříďte tak, aby pohlcoval ozvěny a zvuky kroků.

– Rozčiluje vás nepořádek v kuchyni?

Minimalizujte vizuální smog. Pořídte si uzavřené skladovací prostory, ať všechny drobnosti můžete rychle pouklízet a schovat.

Děti a jejich potřeby

Nezapomeňte, že nejen dospělí jsou každý jiný. I děti a dospívající mají ohledně domácích aktivit různá přání. To, že se rodičům líbí nějaký styl, ještě neznamená, že to jejich děti vidí podobně – nebo že se jejich potřeby po celé dětství nezmění.

Sepište si i to, co se vám nelíbí!

Když hledáme inspiraci a snažíme se zjistit, co nám vlastně sedí, většinou začneme tím, co se nám líbí. Jeden účinný trik, který používám, abych si ujasnila, co vyhovuje mému vkusu a co se mi vlastně líbí, je naopak ukládání fotografií interiérů, které se mi nelíbí.

Potom je důkladně prozkoumám, abych zjistila, proč tomu tak je. V počítači si následně vytvořím dvě složky, které označím třeba zeleně a červeně, a hned mám jasno v tom, co mě přitahuje a čemu se chci vyhnout. Často vás může rozjímání nad tím, proč se vám nějaký interiér nelíbí, obohatit stejně jako přemýšlení nad tím, proč vás jiný naopak zaujal. Když paralelně uvažujete nad tím, čeho chcete dosáhnout i čemu se hodláte vyhnout, můžete se o svém vkusu a oblíbeném stylu hodně dozvědět.

Ujasněte si:

- Vybavte si své dětství. Máte pozitivní vzpomínky na nějaký konkrétní typ interiéru nebo stylu? Pokud ano, pokuste se onen pokoj nebo místo popsat.
- Kdy se cítíte nejlépe? Proč?
- Jak si představujete, že byste chtěli v budoucnu žít?
- Jaké barvy máte rádi? Jaké barvy se vám nelíbí?
- Upřednostňujete starší, klasický nábytek, nebo vás to táhne spíš k novému a modernímu designu? Líbí se vám elegantní interiéry, nebo se cítíte lépe v rustikálním prostředí? Pokuste se shrnout, v jaké atmosféře jste jako ryba ve vodě.
- Jaký typ dřeva a jaká povrchová úprava se vám nejvíc líbí (světlé/tmavé/neopracované/lakované/tónované)?
- Jaký obchod s nábytkem nebo doplňky je váš nejoblíbenější? Proč?
- Máte oblíbený hotel nebo restauraci, kde se cítíte skvěle? Proč?
- Jaký máte rozpočet? Jaká je podle vás rozumná částka, kterou můžete utratit za nábytek a zařízení pokoje či za jiný projekt, na kterém momentálně pracujete?

Sepište si svoje postřehy na papír a popřemýšlejte nad nimi nebo je rozeberte s někým, kdo vás dobře zná. Pokud máte kamaráda/kamarádku, kteří taky zrovna řeší rozvržení interiéru pokoje nebo domu, můžete si vzájemně pomoci a probrat spolu, co se vám líbí a co ne.

2

Základní principy a pravidla

Tato kapitola pro vás možná bude nejnáročnější z celé knihy, ale je opravdu důležitá. Pokusila jsem se zjednodušit a shrnout některé z oněch základních principů, na které se návrháři, architekti, fotografové a designéři často odvolávají a využívají je při práci. Pokud je při dalším čtení budete mít na paměti, snáze pochopíte, jak využít konkrétní návrhářské tipy a z čeho vlastně vycházejí.

Návrhářská matematika

Počty nikdy nebyly moje silná stránka. Mám raději barvy a tvary než čísla. Právě proto mi připadá vtipné (a překvapivé), že mnohokrát, když jsem se při kreativní práci ocitla ve slepé uličce, zachránilo mě právě matematické myšlení.

Když se profesionálních návrhářů a designérů zeptáte, jak při práci postupují, překvapivě mnoho z nich vám odpoví, že „podle intuice“. Z toho si laik nejspíš začne zoufat. Je to asi tak užitečná rada, jako když kuchař poradí někomu, kdo se chce naučit vařit, aby improvizoval. Vždyť každý, kdo nepřišel na svět s vrozeným talentem, potřebuje konkrétní tipy, kterých se může držet.

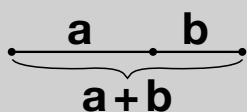
Jistě, nic jako univerzálně správné řešení vedoucí k povedenému interiéru neexistuje, ale když si osvojíme klasické metody tvorby harmonických kompozic a proporcí, máme při poznávání a tréninku vlastního vkusu přinejmenším z čeho vycházet. A tady přichází na scénu matematika. Protože to, co někteří zvládají podvědomě, ostatní mohou prostými počty natrénovat.

Zlatý řez

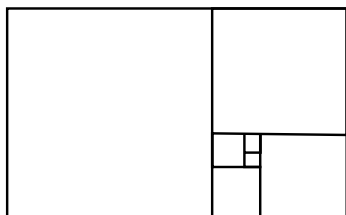
Jestli vás zajímá návrhářství a design, tento pojem se vám bude hodit. Zlatý řez, známý taky jako „ ϕ “ nebo božský poměr, je matematický vzorec používaný pro výpočty harmonických proporcí a kompozic v umění, architektuře a hudbě už od antických dob. Za objevitele zlatého řezu jsou často považováni Pythagoras a Fibonacci. Zlatý řez má dlouhou a pestrou historii. Ať už o tomto ideálu víte nebo si myslíte cokoli, bezpochyby je to pojem, který v průběhu dějin utvářel pohled na krásu.

Nemusíte vytahovat kalkulačku, aby váš domov lahodil oku. Teorie o zlatém řezu a božském poměru totiž zahrnuje i různé geometrické tvary, například zlatý obdélník, zlatou spirálu a zlatý trojúhelník. Je tím pádem použitelný i pro ty, kdo nemají v oblíbě čísla. Pokud pracujete s tvary zlatého řezu, a ne s jeho matematickými vzorci, máte k dispozici konkrétní formy, jichž se můžete při zkoušení různých interiérů držet.

Z matematického hlediska se dá zlatý řez popsat jako vztah, který získáme, když úsečku rozdělíme na delší část **a** a na kratší část **b** tak, aby se poměr mezi **a + b** a **a** rovnal poměru mezi **a** a **b**. Jednoduše řečeno to znamená, že pokud celou délku úsečky vydělíme delší částí úsečky, získáme stejné číslo, jako když delší část úsečky vydělíme kratší částí úsečky. Hodnota zlatého řezu je 1,618 a jeho příklady můžeme najít všude – od přírody po umění, budovy, galaxie či lidské tělo.

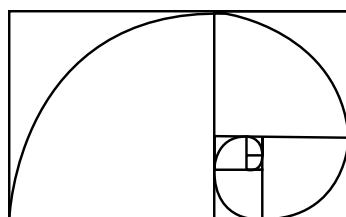
$$\frac{a + b}{a} = \frac{a}{b} = \phi \approx 1,61803$$

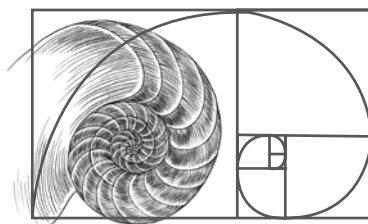
Zlatý obdélník

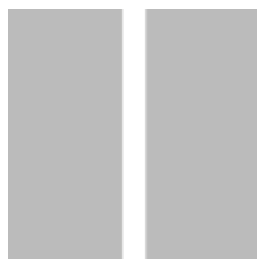
Příklady zlatého řezu můžeme najít v architektuře.

Zlatá spirála

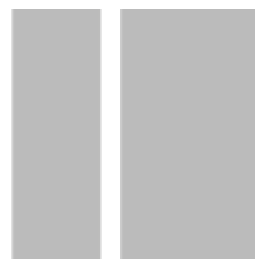
Příklady zlatého řezu můžeme najít v přírodě.

Rovnoměrné rozdělení

Nerovnoměrné rozdělení

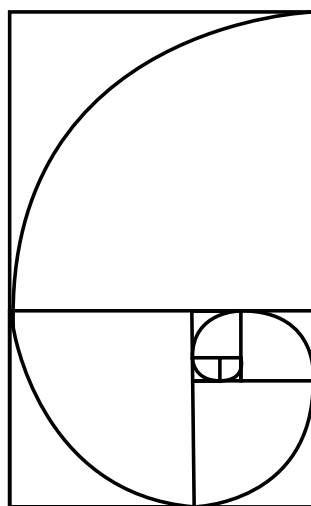
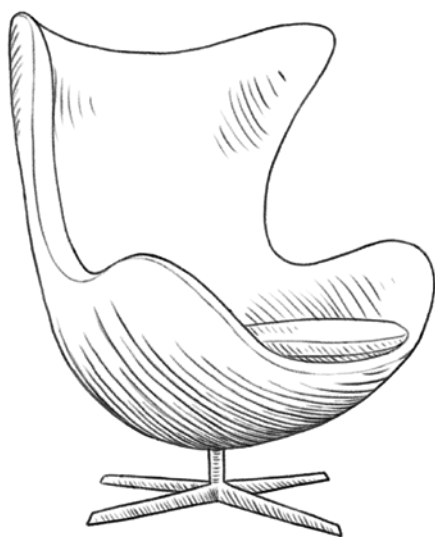

Zlatý řez

Kompozice a proporce

Proporce, z nichž zlatý řez vychází, provázejí architekty a designéry už celá staletí. A mohou pomáhat dokonce i laikům, kteří v rámci svého návrhářského projektu stojí před naléhavým rozhodnutím.

Fibonacciho spirálou můžeme třeba vnést dynamiku do zátiší. Mnoho návrhářů si proporcemi zlatého řezu vypomáhá, když chtějí vypočítat, jak barevně rozdělit místnost podle vzorce $60/30/10 + \text{č.}$, což popisují v kapitole o barvách. Nemusíte sice vzorec do puntíku dodržovat, ale pokud začnete zkoumat fotografie různých interiérů, brzy zjistíte, že zlatý řez v různých formách se objevuje opravdu všude.

Na mnoha klasických modelech nábytku najdete linie a velikostní poměry odvozené z proporcí zlatého řezu nebo zlaté spirály.